

REGIO PROVINCIE ANTWERPEN

100% EXPO

◀ **Otobong Nkanga's** blik op de wereld

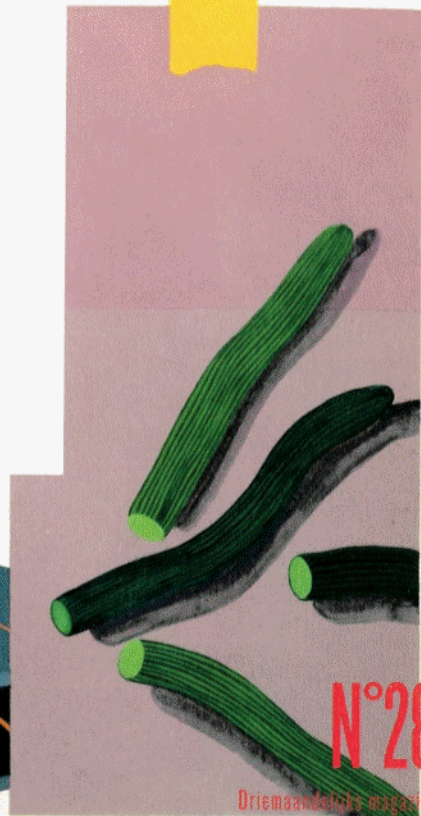
Viva Bruegel

Hefbomen van stad en haven

Wilfried Pas

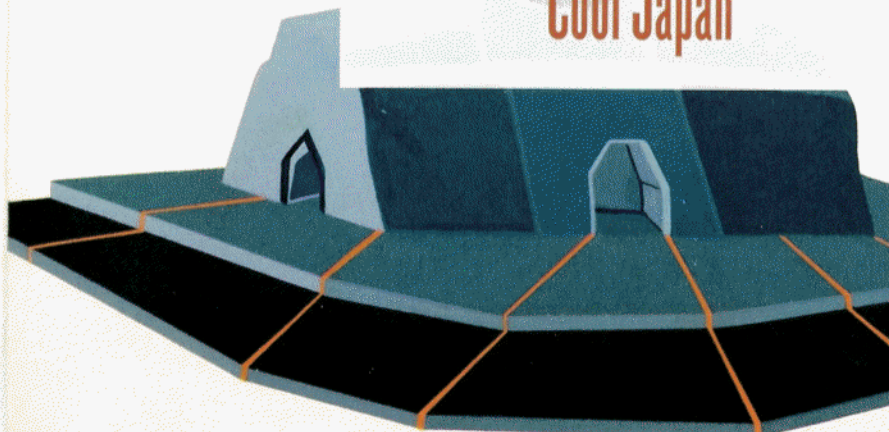
Collages in vele gedaanten

Cool Japan

N°28

Driemaandelijks magazine
september - november 2019

JAN Brueghel

Terwijl de schilderijen van Pieter Bruegel de Oude brede bekendheid genieten, was het wachten tot nu op een grondige presentatie van de tekenkunst van zijn zoon, Jan Brueghel de Oudere (1568-1625).

Dit najaar organiseert het Snijders&Rockoxhuis een overzichtstentoonstelling die volledig gewijd is aan de tekeningen van de meest getalenteerde nazaat uit de roemrijke dynastie.

Ongeveer vijftig tekeningen en enkele schilderijen worden tentoongesteld, waaronder bruiklenen uit het Louvre, het Rijksmuseum en het British Museum.

Jan Brueghel I de Oudere, broer van Pieter Brueghel II de Jongere, was rond 1600 een van de meest prominente en succesvolle Vlaamse kunstenaars. Als innovatief en creatief denker moderniseerde hij de artistieke weergave van het landschap in de Nederlanden. Hij putte daarbij vooral uit tekeningen, latere schilderijen en prentkunst van zijn vader, Pieter Bruegel. Die had de basis gelegd voor totaal nieuwe kunstvormen – het landschap en het genrestuk – die in de volgende eeuwen steeds meer aan belang zouden winnen.

DE ERFENIS VAN PIETER BRUEGHEL DE OUDE

Tijdens zijn verblijf in Italië, van 1591 tot 1596, maakte Jan Brueghel I zich de verworvenheden van de buitenlandse kunst eigen. Toch was het de artistieke erfenis van zijn vader die voor zijn ontwikkeling als kunstenaar het belangrijkste was: ze bleef doorwerken in zowel zijn artistieke benadering als zijn uitvoeringstechniek.

Jan Brueghel I (1568-1625). Een uitmuntend tekenaar maakt die invloed van het werk van vader Pieter Bruegel – met name de intieme blik op de realiteit – zeer aanschouwelijk. Later, in de zeventiende eeuw, werd die benadering typisch voor de Vlaamse en Holland-

se kunst en vond ze ook weerklank bij Duitse en Franse kunstenaars. Bovenal leerde Jan van zijn vader dat de leefwereld van de eenvoudige man – het landschap van de Lage Landen, de steden en de dorpen – het best te vatten is in een eenvoudige en duidelijke compositie.

NIEUWE LANDSCHAPPEN

Jan Brueghels vruchtbare verblijf in Italië leidde tot de ontwikkeling van landschapstypes zoals bosrijke vergezichten, topografisch correcte stadslandschappen, zeegezichten en stadsdetails. Hij bestudeerde er onder andere de werken

van zijn tijdgenoten Matthijs en Paul Bril en Girolamo Muziano.

Onder hun invloed experimenteerde Jan Brueghel met overvolle, nauwelijks te ontwarren laatmaniëristische composities, maar dat was slechts een overgangsfase in zijn artistieke ontwikkeling. Ook belangrijk tijdens die Italiaanse jaren waren zijn vaders tekeningen van boslandschappen en de inspiratie die hij putte uit de observatie van het dagelijkse leven in en rond Rome en Tivoli.

Jan Brueghel, *Landschap met molen aan een rivieroever*, tekening, Amsterdam, Rijksmuseum
© Rijksmuseum, Legaat De Bruijn-van der Leeuw, Muri, Zwitserland, Amsterdam

Jan Brueghel, *Harbor with Tower*, Graphische Sammlung im Städelschen Kunstinstitut Frankfurt, Duitsland

Jan Brueghel, *Een koets aan de rand van het bos* © The Trustees of the British Museum, Londen

Jan Brueghel, *Zicht op Rome*, Hessisches Landesmuseum, Darmstadt, Duitsland

HELDER EN SUGGESTIEF

In Antwerpen experimenteerde Jan Brueghel in het eerste decennium van de zeventiende eeuw met verschillende manieren om ruimtewerking weer te geven: orthogonale en diagonale composities van rivieroever, dorps-scènes en boswegen. Deze experimenten vormden een totaal nieuw vertrekpunt voor de landschapsweergave. In die periode duiken er in zijn oeuvre ook heuvelachtige en vlakke landschappen op.

Jan Brueghels nieuwe compositiemethodes vergroten de afgebeelde ruimte en maken zijn composities helderder en meer suggestief. Hij houdt zijn tekeningen levendig door er mensen en dieren in te integreren. Al krijgen ze in zijn artistieke productie niet de nadruk, toch zijn ze duidelijk meer dan stoffering.

De tentoonstelling focust op de herinneringen aan Jan Brueghels tijd in Italië, de rivier- en dorpsgezichten – ware ansichtkaarten avant la lettre – wegen en reizigers, bossen, zeeën en kustscènes. Deze nieuwe kijk op Jan Brueghel is gecureerd door specialisten in de Zuid-Nederlandse tekenkunst, de Hongaarse Dr. Terez Gerszi en de Amerikaanse Dr. Louisa Wood Ruby. | Yves Joris

**JAN BRUEGHEL I (1568-1625).
EEN UITMUNTEND TEKENAAR**
05.10.2019-26.01.2020
Snijders&Rockoxhuis
Keizerstraat 10-12, Antwerpen
www.snijdersrockoxhuis.be

DULLE griet

**Na meer dan 450 jaar blijven tal van
thema's in het schilderij *Dulle Griet*
actueel en inspirerend.**

**In *Dulle Griet: rebellie - provocatie - wanhoop -
feminisme* toont LLS Paleis kunstwerken
waarin de ambiguïteit van de vrouwelijke
protagonist centraal staat.**

Dulle Griet heeft meerdere raadselachtige betekenislagen. Het gaat ongetwijfeld om een vrouw, maar ze heeft mannelijke trekken en een mannelijke uitstraling. Dit heeft aanleiding gegeven tot verschillende interpretaties en raakt bijvoorbeeld ook aan het thema van de transgender. Uit de 'lege' blik van Dulle Griet, die mentale afwezigheid oproept, kan bijvoorbeeld schizofrenie, leven met een trauma of het gevolg van psychische agressie afgeleid worden. Meerdere (oudere) interpretaties omschrijven haar als een rovende, zelfs de hel niet vrezende, wilde vrouw.

Vanuit die invalshoek nodigt LLS Paleis verschillende hedendaagse kunstenaars uit binnen- en buitenland uit: Kasper De Vos (°1988, BE), Kati Heck (°1979, DE), Laure Prouvost (°1978, FR), Tracey Rose (°1974, ZA), Pipilotti Rist (°1962, CH), Anne-Mie Van Kerckhoven (°1951, BE) en Erik Van Lieshout (°1968, NL).

EIGENZINNIGE INTERPRETATIES

De deelnemende kunstenaars gebruiken in hun oeuvre breugeliaanse elementen, zoals aandacht voor ledematen of onopvallende details, volle taferelen en specifieke stemmingen. Zij tonen vrouwen, met de focus op hun kracht en durf, en op de aspecten van overleving en vrijheid, al dan

niet gewapenderhand afgedwongen. Naast combattieve elementen is er echter ook aandacht voor angst, boosheid en wanhoop, tot waanzin toe.

Met deze tentoonstelling, vormgegeven door beeldend kunstenaar Karl Philips en Sietske Van Aerde, vestigen de organisatoren de aandacht op politieke moed, verzet, activisme en kunstenaars die emancipatie tot uitdrukking brengen. | Yves Joris

**DULLE GRIET: REBELLIE - PROVOCATIE -
WANHOOP - FEMINISME**
05.10-08.12.2019

De tentoonstelling is gespreid over drie locaties:

- LLS Paleis
Paleisstraat 140, Antwerpen
- Antwerp Art Pavilion
Hanzestedenplaats 15, Antwerpen
- Maagdenhuis
Lange Gasthuisstraat 33, Antwerpen

www.llspaleis.be